

DIKTÁT

V nasledujúcom texte doplňte správne chýbajúce hlásky tak, aby slová mali zmysel a boli pravopisne správne.

Nezabudnite aj na doplnenie interpunkčných znamienok.

Chýbajúce hlásky a interpunkčné znamienka doplňte čitateľne – môžete použiť aj tlačené písmo, ale rozlišujte malé a veľké písmená.

Hoci _ratislava patr_ medzi najmla_šie hlavné mestá na svete jej h_stória siaha až do staroveku. Po stáročia tu v zhode žili vedľa seba _lováci _ad'ari _emci a mnoho in_ch. Ich stop_ d_chajú na ná_števniaka z h_stor_ck_ch budov ktoré sú súčasťou malebn_ch _líc h_stor_ckého centra.

Dom_nanta hlavného mesta _ratislavský hrad sa t_či na kopci nad star_m mestom. Cez _ratislavu tečie rieka _unaj druhá najväčšia _urópsk_ rieka.

Nad sútokom Morav_ a _unaja sa v_p_na hrad _evín ktor_ bol osídľovan_ od dob_ kamennej. V 9 storočí je toto miesto spojené _ menom kniežaťa _astislava ktor_ tu nechal v_budovať mohutnú _el'komoravskú pevnosť. Povest' hovorí že na hrade ch_bala voda. Mocn_ chlap_ teda začali kopať studňu. Na hrade zavládla radosť keď voda ovlažila per_ob_vateľov. Na renesančnom paláci je umiestnená pam_tná tabu_a pr_pom_najúca h_stor_ck_ v_let _lovenskej mládeže na _ev_n ktorú organ_zoval v roku 1836 _udov_t _túr. V roku 1961 hrad v_hlás_l_ za _árodnú _ultúrnu pamiatku.

Dev_nsk_ hrad sa nachádza pr_bl_žne 10 km od _ratislavského hradu. Vedie sem aj pekná c_klotrasa. Pr_tomnosť vlajk_ na hrade dáva š_rokému okoliu na známosť že občania a štát sú naň hrd_.

1. **Doplňte prípony a určte vzor zvieracích podstatných mien.**
  - a) Videli tri žralok_ a aj malé mravc_.
  - b) Pristúpil k statnému jeleň_.
2. **Utvorte lokál pomnožných podstatných mien a určte vzor.**
  - a) Nožnice.
  - b) Okuliare.
  - c) Pľúca.
  - d) Prázdniny.
3. **Doplňte v správnom tvare slovo pani.**

Na rodičovské združenie prišli všetky _____, okrem _____ Novákovej.
4. **Utvorte privlastňovacie prídavné mená, ktoré sa skloňujú podľa pávi .**
  - a) Orol – o _____lete.
  - b) Zajac – o _____behu.
  - c) Krokodíl – v _____oku.
5. **Určte druh zámen.**
  - a) Nikto.
  - b) Aký?
  - c) Váš.
  - d) Niečí.
  - e) Ony.
6. **Doplňte zámená: sami/samy, samý/samí**
  - a) Dievčatá, nemôžete tam ísť _____ !
  - b) Myslíme si, že nemôžete cestovať _____ .
  - c) Moji priatelia sú _____ dobrí ľudia.
  - d) V hlave mala _____ zmätok.
  - e) Mládenci, tú prácu dokončite _____ .
7. **Určte spôsob a čas podčiarknutých slovies.**
  - a) Bolí by sme sa tej súťaže zúčastnili.
  - b) Kedy si priniesol tie zošity?
  - c) Ešte dnes musím letieť do Brazílie.
  - d) Nauč sa to naspamäť!
  - e) Prepísal by si celý list?
8. **Z radu slov vypíšte slovesá, ktoré majú dokonavý vid.**

Odsekol, rastie, bojí sa, prší, nasnežilo, napíšem, skákať, pracoval, hodiť.
9. **Označte rad, kde sú podstatné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru stroj.**
  - a) Mech, stôl, nôž, orech.
  - b) Peniaz, počítač, reťaz, mráz.
  - c) Kábel, koláč, kameň, kopec.
10. **Označte správny lokál podstatných mien: kotel, podiel, bicykel, hotel, ideál, gól.**
  - a) Kotle, podiele, bicykli, hoteli, ideáli, góle.
  - b) Kotle, podieli, bicykli, hoteli, ideále, góly.
  - c) Kotli, podieli, bicykli, hoteli, ideály, góly.
11. **Vyberte možnosť, ktorej zodpovedajú gramatické kategórie prídavného mena vo vete.**

Fantastická lyžovačka v Alpách je snom všetkých lyžiarov.

  - a) Mužský rod, akuzatív, sg., vzor pekný.
  - b) Ženský rod, datív, pl., vzor dub.
  - c) Ženský rod, nominatív, sg., vzor pekný.
12. **Vyberte možnosti so správne napísaným prídavným menom radi/rady.**
  - a) Dievčatá rady hrajú vybíjanú.
  - b) Muži majú radi športové súťaže.
  - c) Detské hry veľmi rady hrávajú aj dospelí.
  - d) Modelky majú rady kvalitné modely.
  - e) Spolužiačky sa radi rozprávajú o hercoch a herečkách.
  - f) Deti, máte radi svojich rodičov?

13. Vyberte správnú odpoveď. Aforizmus je:

- a) krátky, vtipný príbeh o vymyslenej alebo skutočnej udalosti s vtipnou pointou;
- b) stručný výrok s vtipnou myšlienkou;
- c) založený na rýchlom striedaní kreslených obrázkov;
- d) krátka, veselá báseň.

14. Vyberte správnú odpoveď. V ukážke je zvýraznená:

- a) Anafora. *Horí ohník, horí na Kráľovej holi.*
- b) Epanastrofa. *Ktože ho nakládol? – **dvanásti sokoli.***
- c) Epizeuxa. ***Dvanásti sokoli,** sokolovia bieli,*
- d) Aliterácia. *akých ľudské oči viacej nevideli!*

15. Vyberte správnú odpoveď. Eufemizmus je:

- a) priame pomenovanie, zjemnený výraz,
- b) priame pomenovanie nepríjemných skutočností,
- c) nepriame pomenovanie, zjemnený výraz,
- d) nepriame pomenovanie nepríjemných skutočností.

16. Vyberte správnú odpoveď. Ktorá z charakteristík nie je typická pre baladu?

- a) Pôvodne sa spievala.
- b) Autor balady je vždy známy.
- c) Kratší dej má rýchly spád.
- d) Dej je zhustený.

17. Vyberte správnú odpoveď. Mýtus patrí k žánrom:

- a) lyriky,   b) epiky,   c) drámy,   d) ani k jednému, lebo je to figúra.

18. Vyberte správnú odpoveď. Encyklopédia nevyužíva:

- a) výkladový slohový postup,
- b) odborný, náučný štýl,
- c) abecedné poradie,
- d) dramatické umenie.

19. Vyberte možnosť, v ktorej sú všetky slovné spojenia združenými pomenovaniami.

- a) Autobusová stanica, osobný vlak, nový dom, minerálna voda.
- b) Čerpacia stanica, triedna kniha, zasadacia sieň, Oravský hrad.
- c) Notový kľúč, kyselina sírová, svišť vrchovský tatranský, riedka farba.
- d) Ovocný sad, podstatné meno, slovné druhy, hrdzavý kov.

20. Vyberte správnú odpoveď.

Kto hlboko orie, zlato vyoráva. Padli si do oka. Matej ľady láme. Uvedené výroky sú:

- a) porekadlo, pranostika a príslovie,
- b) pranostika, porekadlo a príslovie,
- c) príslovie, porekadlo a pranostika,
- d) porekadlo, príslovie a pranostika.

21. Vyberte možnosť, v ktorej je slovo, ktoré má iný počet slabík ako ostatné.

- a) Nachádzal.
- b) Kamenný.
- c) Podzemný.
- d) Neochotne.

22. Vyberte správnú odpoveď.

V ktorej z možností sú všetky skrátené slová zapísané pravopisne správne?

- a) EÚ / MuDr. / Ca / TANAP / ZŠ / napr.
- b) Ing. / ap. / SOU / km / Mg / t. j.
- c) Cm / Mgr. / atď / SR / PhDr. / SLOVNAFT
- d) Bc. / USA / PIENAP / apod / Au / t